

EMPL juhatuse koosolek

Thermory AS, Lõõtsa 1, Tallinn / veebis osalemise võimalusega

14.12.2022, 14.00-17.00

Osales 14 juhatuse liiget: Ando Jukk (veeb), Ivar Dembovski, Jaan Kers, Jüri Külvik, Lauri Raid, Linnar Pärn (veeb), Mait Kaup (veeb), Margus Kohava, Marko Kajandu, Martti Kork (veeb), Rain Pärn, Raul Kirjanen (veeb), Silver Rõõmussaar (veeb), Tõnu Saaber.

Tegevmeeskond: Henrik Välja, Kerli Alliksaar, Kadri Lainas, Jaan Lindmäe

PÄEVAKORD:

- 1. Infod ja tegevuste ülevaade**
- 2. Keskkonnaameti nõukoja liikme määramine**
- 3. Fermi energia ühiste kavatsuste protokoll**
- 4. Biomassi rafineerimisplatvormi töörühma liikme määramine**
- 5. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade**
- 6. Õigusloome tegevuste ülevaade**
- 7. EMPL eelarve ja tegevuskava**
- 8. Muud teemad**

Koosolekule eelnes Thermory Loo tehase külastus

1. Infod

- Metsanduse arengukava saadeti kooskõlastamisele. Edasi mindi ühtlase kasutuse stsenaariumiga.

Tehti mõningaid korrekture arengukavasse. Suur osa muudatustest on sõnastuse jms. Suudeti ära hoida äärmuslikumad. Välja on võetud majandusmetsade ja kaitstudmetsade osakaalu seadmise eesmärk.

Milliste sõnumitega peaksime välja minema? Üks asi mille ümber keskenduda – arengukava väärtus on väga madal. Arengukava ei tegele majandusmetsade juurdekasvu suurendamisega.

Arengukava annab ametnikele võimaluse seadusemuudatusi algatada.

Ando: Raiemaht ei ole MAK eesmärk. See mille eest meie võitleme on töökohad ja metsade parem kasv.

Kadri: mis on narratiiv, mille üles korjame. Eesti ei otsusta vaid otsustab Euroopa Liit.

Margus: Ei vasta metsatööstuste ootustele, ei vasta erametsaomanike ootustele ja ei aita rohelepe teostamisele piisavalt kaasa.

Töökohad on ohus, ei vastandu Madis Kallasele.

Raul: arengukava iseenesest üritatakse kiirustades enne valimisi vastu võtta. Puudu on arengukavast kogu rahaline dimensioon. Palju maksab ja kes selle kinni maksab. Sama töökohtadega.

Siiani oli võimalik vabalt planeerida, siis vabadus eraomandi kasutamiseks muutub ahtamaks.

Mõjude hinnang on tegemata, aga see ei ole takistanud saata kooskõlastamiseks arengukava. Mõjud on arvutamata ja sellega kiirustamine enne valimisi pole hea.

Kas tuua sisse, et Euroopas on juba otsustatud, et vähendada arengukava tähtsust?

Numbritest rääkimist vältida, aga juurdekasvust ja nõudlusest rääkida. Toasooja hind.

- Toimus Põhja- ja Baltimaade puidutööstuse liitude kohtumine – otsustati asuda aktiivsemalt koostööd tegema Euroopa taseme poliitikate kujundamiseks. Luuakse regulaarsete koostööstega koostöövorm.
- Keskkonnaminister külastas puidutööstuseid – Barrus, Estply jne. Leidis, et tegemist on positiivsete näidetega puidu väärimisest ja seda ta soovibki näha. Seost raierahu ja väärimise võimaluste vahel ei tunnistanud.
- Toimus Euroopa Komisjoni algatuse New Bauhaus raames konverents „Into the Woods“ mida korraldasid Ursula von der Leyen, Eesti, Soome ja Rootsi peaministrid. Tõdeti, et puidust ehitamisel on võtmeroll kliimaneutraalsuse saavutamisel ühelt poolt ehitussektori heitmete vähendamise kaudu ning teisalt metsa kõrvale teise süsinikupanga loomisel. Luuakse vajalike oskuseid arendav akadeemia koostöövorm.
- Toimus Keskkonnaameti nõukoja kohtumine, osales Jaan Lindmäe – Leelo Kukku vedas. Keskkonnamõtjude strateegiline hindamine on plaanis. U 7000 metsateatistest standardlahendusega läbi vaadata. Taavi Tatter tutvustas IT arendust, mille kaudu peaks edaspidi toimuma kiirem ja efektiivsem andmeedastus. Metsa elupaikade kohta selgus, et 2022 on vähenenud 7400 hektari võrra kuid suurenenud erasektoris 75 hektari võrra. Toodi välja ka Keskkonnaameti kohtuasjad. Seoses raierahuga on kohtusse jõudnud selle aastaga 3 asja ja vaideid esitatud kolmele raierahu ettekirjutustele.
- Akkadiani koolitusprogrammi raames toimus kohtumine erakondadega.
- Toimus puitarhitektuuri õppereis – Austriasse maailma suurimale puitarhitektuuri messile. Osales 6 arhitekti, 1 puitmajatehase esindaja, 1 arendaja esindaja.
- Uute töötajate konkursid – tegime 2 konkursi (õigusloome ja keskkonna ekspert). Õigusloome konkursile laekus 4 cv-d, kohtusime kahe kandidaadiga. Keskkonna eksperdi konkursile laekus 31 cv-d ja kohtusime kolme kandidaadiga. Oleme otsustanud edasi minna keskkonnaeksperdi konkursist sõelale jäänud ühe kandidaadiga kes alustab jaanuarist.
- Kohtumine MKM asekancleri Sandra Säravaga – igapäevases töös ei puutu meie asjadega kokku, kuid oli avatud ja tundis meie teemade vastu huvi. Võimalik liitlane tulevikus.
- Kohtumine Töandjate Keskkliidu volikogu esinase Kai Realoga - selgitasime sektori toimumispõhimõtteid ja tundub, et tema varasemad kriitilised väljaütlemised puidu väärimise suunas on seotud peamiselt vähese teadlikkusega.
- RMK müügistrateegia muudatus – poliitiline tellimus ja otsustatud. Eelistatakse kohalikul tasandil väärtus loovaid ettevõtteid.
- Arutelud Riigikantselei ametnikega – Riigikantselei on kasvanud meie jaoks suure mõjuga asutuseks kuid sealsete ametnike arusaam sektorist on madal, maailmavaatelt pigem looduskaitse huvide eest seisvad. Keeruline ümber veenda kuid liiga suure mõjuga meie jaoks, et mitte tegeleda. Kutsume tööstusesse ja metsa.

2. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade

Meedias teinud kajastusi, et olukord on keeruline. Sotsiaalmeedias metsavahid – läheb paremini kui arvasime. Töös on sektori koolitusprogramm; Maarahva valimiskompass.

Osalesime 2. novembril Kommunikatsioonijuhtimise aastakonverentsil, mis oli rohepöörde teemaline. Korraldasime avapaneeli esinejateks Raul Kirjaneni ja Jaak Niguli, modereeris Kadri Lainas.

Korraldasime sektori kommunikatsiooni majandusolukorra ja metsa- ja puidutööstuse sotsiaalmajandusliku olulisuse kohta Eesti riigile - viimaks otsustajateni teadmist, et raiemahud ja töökohad on seotud ning et Eesti ühel olulisemal tööstusharul on niigi rasked ajad, poliitiliste populistlike otsustega ei tohi seda süvendada - intervjuud, kommentaarid, arvamused. Sh korraldasime omalt poolt keskkonnaminister Madis Kallase Lõuna-Eesti visiidil külaskäigud Palmakosse ja Plywoodi.

Uuest juhatusest ja juhatuse esimehest teavitamise kommunikatsioon.

3. Fermi energia ühiste kavatsuste protokoll

- Fermi energia sooviks sõlmida ühiste kavatsuste protokoll EMPL-iga
- EMPL avaldab toetust tuumajaama rajamiseks
- EMPL liikmed saavad projekti eduka elluviimise korral õiguse sõlmida lepinguid Fermi energiaga elektri ostmiseks 58€ MWh
- Ei ole siduv
- Mis meie selle eest saame?
- Kas saame liiduna lepingut sõlmida sedasi?
- Juhatuse: Liikmed tutvuda ja ise otsustada

4. Biomassi rafineerimisplatvormi tööühm

- Rakendusuringute programm koostas peaministri teadusnõukogu ülesandel teostatavusuuringu, mille eesmärgiks oli välja selgitada, millised on puudujäägid Eesti ettevõtetele suunatud teadusmahuka arendustegevuse tugisüsteemis. Algselt oli fookuses 17 erinevat ettevõtlusvaldkonda, millest analüüsi käigus filtreerus välja 5 fokuseeritud tehnoloogiavaldkonda millele tuleb pöörata eriti suurt tähelepanu ja mille parendamisel saab valdkonna lisandväärtus hüppeliselt tõusta. Ka Eesti Metsa ja Puidutööstuse Liit ning mitmed liidu ettevõtted olid selles protsessis heaks abiliseks. Üheks valdkonnaks osutus biomassi rafineerimine ja rafineerimissaagistest lõpptarbijale suunatud toodete arendamine. Sisuliselt saab tegemist olema pooltööstusliku skaleerimisplatvormiga, mille abil on võimalik viia arendused laboriskaalast tööstusskaalasse.
- 29.novembril kiitis teadusarendusnõukogu põhimõtteliselt heaks tehtud teostatavusuuringu ja andis meile mandaadi panna kokku detailne tehnoloogia ja äriplaan. Selleks, et tekkiv platvorm vastaks ettevõtete konkreetsetele vajadustele, on plaanis kokku kutsuda tööühm, kuhu kuuluvad asjast huvitatud ettevõtted ja ülikoolide esindajad. Selleks palume EMPLil nimetada skaleerimisplatvormi ettevalmistavasse tööühma oma esindaja. Oleme plaaninud kaasata kõik need ettevõtted, kes andsid oma sügavast huvist teada juba teostatavusuuringu käigus: Fibenol, Rápina Paberivabrik, Estonian Cell, VKG, ÄioTech.

Juhatuse otsus: Eraldi esindajat EMPL ei esita.

5. Õigusloome protsesside ülevaade

- Looduskaitseseaduse (LKS) muudatusettepanekud – minister Madis Kallas esitas ministeeriumite kooskõlastusringile LKS eelnõu. Võrreldes minister Mölderiga aegse eelmise eelnõu versiooniga on tehtud marginaalseid täiendusi. Pisut on redigeeritud seletuskirjas tahtluse ja olulise häiringu osa. Kuna eelnõud pole valitsuse poolt parlamendi menetlusse esitatud ei hakka aja kokku hoiu mõttes EMPLI jaoks olulistel eelnõu muudatusettepanekutel põhjalikumalt peatuma.
- Metsanduse arengukava (MAK 2030) on esitatud ministeeriumitele kooskõlastuste saamiseks. MAK juhtkogu soovitude kohaselt on aastaseks raiemahuks 9 -11 milj tm. Keskkonnamõtjude strateegiline hindamise aruanne (teostaja Maves) toetab sama ettepanekut. Eelnõu esitatakse riigikogule ilmselt 2023 jaanuaris, misjärel on paras aeg anda EMPLil sisendit MAK 2030 kohta riigikogu keskkonnakomisjonile ja teemat valdavatele saadikutele.
- Planeerimis- ja metsaseaduse eelnõu on riigikogu menetluses. Puudub riigimetsa. Tegemist on RMK kõrgendatud avaliku huviga alade (KAH) eelnõuga, mille soovitakse planeeringute käigus leida lahendus KAH alade teemale kogukonna kaasamise läbi. RMK plaan on kohalike omavalitsustega veelgi efektiivsema koostöö läbi fikseerida planeeringutes KAH alad, mis läbi vältida kohtuvaidlusi kõrgendatud avaliku huvi teemadel.
- Keskkonnaseadustiku üldosa seadus muudatused on riigikogu menetluses. Senini loodusressursside erikasutuslubade menetlemine on liiga aeganõudev. Eelnõu seletuskirja kohaselt on seaduse muudatuste eesmärgiks, eriti kaitsestrateegiliselt oluliste energeetikaga seotud lubade, menetlemine tõhusamaks ja kiiremaks muutmine.

ARUTELU – vaja analüüsida EUDR (EU raadamise määrus) mõju tööstusele – ülesanne uuele töötajale

6. Muud teemad

- India õppereisi võimalus märts 2023, Delhi wood messikülustus. Kui on huvi, palume sellest liidu meeskonnale teada anda.
- Woodrise konverents oktoober 2023, Bordeaux, Prantsusmaa. Ootavad 2-3000 külastajat, väga rahvusvaheline. Soov konverents Eestisse tuua 2025. Kas oleksime huvitatud käesoleval aastal installatsiooniga sinna minna? Kas teha koos Puitmajaliiduga ja kas uurida rahastuse võimalust? EAS? – JAH, uurida EAS toetuse võimalusi ja võiksime minna välja messile
- Äripäev soovib koos EMPL-i, Puitmajaliidu ning EKA Puitarhitektuuri kompetentsikeskusega (PAKK) korraldada visioonikonverentsi puidust ehitamise teemal
- Juhatus tegi ettepaneku kalendri/kodulehe osa loomiseks, et teaks kui midagi toimub ja on võimalus osaleda. Mõtleme võimaluse loomisele.

Henrik Välja
Koosoleku juhataja

Kerli Alliksaar
Protokollija